

Meme-kriget mot Kuba

Meme-kriget mot Kuba

Den 29 januari 2026 undertecknade president Donald Trump ett dekret där han förklarade ett påstått "nationellt nödläge" med hänvisning till det "hot" som Kuba skulle utgöra för USA:s säkerhet och utrikespolitik. Dokumentet möjliggör, bland andra tvångsåtgärder, att införa tullar för länder som levererar olja till ön, vilket förstärker blockadens extraterritoriella karaktär.



Internetmemor förekommer i en mängd olika format, bland annat bilder, videor, GIF-bilder och annat viralt innehåll

Under de följande timmarna och dagarna mellan den 30 januari och den 2 februari uppstod en samordnad flod av politiska memes på sociala plattformar, spridda från användarkonton baserade i Florida, riktade mot Kuba, dess politiska ledarskap och nationella suveränitet.

Det handlar inte om spontan humor eller isolerad kreativitet. En systematisk analys av 40 memes, utförd av Observatorio de Medios de Cubadebate, gör det möjligt att identifiera narrativa, estetiska och psykologiska mönster som överensstämmer med vad den US-amerikanska militära doktrinen kallar Informationsoperationer.

Termen meme har sitt ursprung i ett begrepp som myntades av zoologen och forskaren Richard Dawkins. Han definierar "meme" som den minsta enhet av information som kan överföras.

Här undersöks fenomenet som ett konkret uttryck för informations- och psykologisk krigföring, anpassad till den kulturella logiken hos digitala plattformar.

Från underhållning till informationsoperation

Den amerikanska doktrinen definierar informationsoperationer som "integrerad användning av informationskapacitet för att påverka uppfattningar, beslut och beteenden hos motståndare, neutrala eller allierade målgrupper, samtidigt som man skyddar sin egen handlingsfrihet". Det handlar inte bara om kommunikation, utan om en operativ arkitektur som sammanfogar narrativ, plattformar, teknologier och kognitiva effekter.

I detta sammanhang intar memes en privilegierad plats. Center for Naval Analyses (CNA) "en institution som finansieras av den amerikanska regeringen och som direkt rådgör marinen och marinkåren" erkänner detta utan tvetydighet i sin rapport Exploring the Utility of Memes for U.S. Government Influence Campaigns (2018): "De visuella memernas korthet och rigiditet gör dem särskilt lämpliga för påverkanskampanjer, eftersom de gör det möjligt att kommunicera komplexa begrepp på ett emotionellt och snabbt sätt". Denna studie understryker att memes fungerar som perceptuell information: de behöver inte argumenteras, eftersom de

fungerar på ett intuitivt och emotionellt plan, vilket minskar mottagarens kognitiva bearbetningstid. ?Memes kan användas för att förutse, infektera eller behandla en viral tanke i den allmänna opinionen?, tillägger dokumentet som utarbetats av de amerikanska militära rådgivarna.

Fyrtio memes analyserades av Cubadebates medieobservatorium. De publicerades på sociala medier mellan den 30 januari och den 2 februari 2026. Källor: X, Facebook, Instagram. (I länken nedan finns en uppställning i en tabell)

Analysen av dessa 40 memes, som spreds efter Trumps dekret, avslöjar en uppenbar narrativ homogenitet, oförenlig med hypotesen om spontan produktion. Alla har följande gemensamt:

Gemensam geografisk ursprung (Florida).
Koncentrerat tidsfönster (efter Trumps dekret).
Upprepad visuell och symbolisk repertoar.
Liknande politiska mål.

De viktigaste narrativa axlarna som identifierats är följande:

a) Explicit annekteringspolitik

En betydande del av memesna presenterar Kuba som USA:s ?51:a delstat?, med målet att normalisera försvinnandet av nationell suveränitet, genom manipulerade kartor, sammanslagna flaggor eller slagord som ?Cuba State 51?. Denna berättelse är inte metaforisk: den legitimerar symboliskt ett kolonialt förhållande.

b) Förhärligande av Trump och Marco Rubio

Trump framställs som en messiansk ledare, befriare eller imperialistisk beskyddare, medan Marco Rubio integreras som en nyckelperson i bestraffningen och ?övergången?. USA:s makt framställs som oundviklig och moraliskt överlägsen.

c) Symbolisk kidnappning av det kubanska ledarskapet

Flera memes framställer president Miguel Díaz-Canel som föremål för tillfångatagande, förnedring eller direkt hot. Konflikten personaliseras för att avpolitiserar den och reducera den till en berättelse om individuell bestraffning.

d) Manipulation av revolutionära symboler

Bilden av Che Guevara, den kubanska flaggan eller historiska slagord ges ny innebörd, töms på innehåll och återanvänds mot det revolutionära projektet.

e) Symbolisk uppmaning till våld

Vissa memes överskrider en kritisk gräns: de hyllar invasionen, bombningen eller utrotningen av den politiska motståndaren (kommunisterna). Denna typ av innehåll stämmer överens med vad militärlitteraturen kallar avhumanisering av fienden, en fas som föregår den sociala acceptansen av våld.

Doktrinära bakgrunder

Memekriget är långt ifrån en anomali, utan ingår i en erkänd doktrinär utveckling. CNA definierar ?memetiskt krig? som en digital version av klassisk psykologisk krigföring, anpassad till sociala nätverk och visuella plattformar.

Rapporten betonar att memes kan användas:

På strategisk nivå, för att forma internationella uppfattningar.

På operativ nivå, för att stödja diplomatiska eller tvångsmässiga kampanjer.

På taktisk nivå, för att påverka specifika målgrupper.

Nya dokument från USAs försvarsdepartement, såsom Strategy for Operations in the Information Environment (2023), bekräftar denna syn genom att erkänna information som en gemensam funktion av militär makt, jämförbar med land-, sjö- eller luftdomänerna.

I detta sammanhang värderas memes för sin låga kostnad, höga viralitet, otydliga upphovsmannaskap och förmåga att verka i gråzoner, där det är svårt att tillskriva staten ansvaret. Den systematiska användningen av memes i informationsoperationer har direkta konsekvenser för civilbefolkningen, särskilt när den riktas mot länder som utsätts för ekonomisk belägring.

Som de amerikanska dokumenten själva varnar för, slutar memet att vara ett underhållningsinslag och blir istället ett verktyg för omvänd politisk pedagogik: det lär oss att se straff som något normalt, att betrakta våld som en rimlig utväg och att reducera ett helt folk till en karikatyr.

Med tanke på denna doktrin kan man dra slutsatsen att när memet hyllar ekonomisk kvävning, när det framställer blockaden som en 'lösning?', när det antyder att det dagliga lidandet är ett nödvändigt pris för att 'befria?', så pressas publiken att acceptera en idé som i alla andra sammanhang skulle vara oacceptabel: att man kan sätta press på en regering genom att straffa dess befolkning.

Hunger, brist, höjda bränslepriser, strömavbrott eller svårigheter att transportera ambulanser och livsmedel blir bara en 'specialeffekt?' i berättelsen. Enligt denna logik uppfattas grymhet inte längre som sådan utan förvandlas till en politisk formalitet. Det är den emotionella ram som gör det möjligt att rättfärdiga eskaleringen.

Till denna process kommer informationsutmattning, en av de mest effektiva mekanismerna för social försvagning i det digitala ekosystemet.

Källa: 'Exploring the Utility of Memes for U.S. Government Influence Campaigns', CNA (2018).

Strömfloden av fientliga budskap, upprepade med små variationer, leder till att förmågan att analysera och viljan att jämföra information urholkas. Hjärnan vänjer sig vid attackerna, anpassar sig till bullret och lär sig att reagera automatiskt. När allmänheten tröttnar blir den inte nödvändigtvis mer kritisk: ofta blir den mer cynisk. Denna cynism är en strategisk seger för alla påverkanskampanjer.

Parallellt med detta sker en avhumanisering av motståndaren, ett avgörande steg i all symbolisk aggression, som beskrivs som sådan i den amerikanska doktrinen.

Syftet är inte bara att kritisera den kubanska regeringen, utan att bygga upp en djupare och farligare idé: att det kubanska folket är överflödigt eller behöver förmyndarskap.

När detta synsätt etableras blir Kubas rätt att bestämma över sitt eget öde irrelevant. Och om folket är 'överflödigt?' är också den skada som orsakas det överflödigt. Avhumaniseringen är inte bara en förolämpning, utan det första steget mot att acceptera våld som ett legitimt alternativ.

Slutligen undergräver dessa memes internationell laglighet genom att framställa annektering eller intervention som 'naturliga?' lösningar. Kolonialismen återuppstår förklädd till pragmatism, ockupation som nödvändig 'korrigerande?' och suveränitet som ett föråldrat hinder.

Slutsatser

Analysen gör det möjligt att konstatera att den memeeffensiv som utlöstes efter dekretet av den 29 januari varken var spontan eller oskyldig. Den ingår helt och hållet i en logik av informationsoperationer, som är förenlig med den amerikanska militära doktrinen och med dokumenterade tidigare fall från officiella institutioner som CNA.

De analyserade memena:

Fungerar som vektorer för psykologisk krigföring.

De syftar till att legitimera ekonomiska och politiska tvångsåtgärder mot Kuba.

De bereder mark för mer aggressiva scenarier.

De försöker undergräva den sociala sammanhållningen och legitimiteten i det kubanska projektet.

Att ignorera denna front skulle vara ett strategiskt misstag. Som CNA själv erkänner är 'memetisk krigföring' idag ett verkligt stridsfält, där perceptioner, viljor och tolkningsramar står på spel.

För Kuba innebär förståelsen av denna dynamik att avslöja aggressionsarkitekturen och bestrida det kommunikationsfält där en stor del av konflikten idag utspelar sig: de sociala plattformarna.

Cubadebate 260203 (ZT)

[La guerra de los memes contra Cuba](#)

HÄV BLOCKADEN AV KUBA!

Bli en del av solidaritetsrörelsen!

Bli medlem i Svensk-Kubanska!

Eller skicka ett bidrag till Stödfonden!

Ange namn, e-post, adress och skicka 300 kr för ett års medlemskap (150 för pensionärer, arbetslösa och studerande)

Swish 123 589 0975 eller Pg 40 54 11 ? 0

Bidrag till insamlingen 'Mediciner till Kuba'?

PG 23 57 15 ? 0 ELLER Swish 123 182 37 72